

Joan Ignasi Elena.: «Els ajuntaments fa anys que paguem el fet de no tenir un sistema just de finançament»

Elena creu que Catalunya aconseguirà un nou model de finançament: «Perquè no hi ha cap altre escenari possible i perquè ens empara la llei, la història, els fets i la necessitat.» Es mostra molest amb les paraules de Zapatero sobre la retallada de recursos als ajuntaments

L. MARÍN R. MAIGÍ / ORIOL DURAN

EL PUNT, 21.09.08

-Creu que Catalunya aconseguirà un nou finançament econòmic?

-«Sí, perquè una altra alternativa no es pot contemplar i perquè ens empara la llei, la història, els fets i la necessitat.»

-Però les negociacions no estan sent fàcils.

-«Gens, però no hem de contemplar cap altra possibilitat. Hem de treballar convençuts que s'arribarà a un acord, per això no hem de dibuixar cap altre escenari, perquè seria una frustració per al país que no ens podem permetre.»

-I els ajuntaments ho acabarien pagant?

-«No, els ajuntaments ja paguen car des de fa molts anys la seva manca de finançament perquè és evident que no hi ha un sistema just. De vegades el debat del finançament autonòmic i local es perd en el fet que sembla que es demanen més diners per a les autonomies i més diners per als ajuntaments, quan en realitat estem parlant de més diners per a la

ciutadana. La frase de 'mantindrem les polítiques socials i abaixarem l'aportació als ajuntaments' és contradictòria en els seus termes, perquè a què es pensen que dediquem els diners els ajuntaments? Doncs a polítiques socials i a atendre les necessitats de la gent. Per tant, Catalunya vol més recursos per a educació, sanitat, per serveis públics essencials... i els ajuntaments volen més recursos per fer infraestructures, un espai públic de qualitat, per fer més polítiques socials...»

-En aquest sentit, fa uns dies va fer unes dures declaracions contra el president Zapatero. Vostè que està a l'executiva del PSC, com viuen aquest estira-i-arronsa entre administracions els socialistes catalans?

-«L'important és tenir clar per a qui treballes i jo treballo per als vilanovins. I quan un president del govern, malgrat que sigui del meu partit, fa unes declaracions afirmant que retallarà el finançament de les administracions locals, he de dir que aquest senyor s'ha equivocat. Va dir coses fora de lloc i molt injustes que em van molestar, perquè dir que mantindrien les polítiques socials i retallaria els diners dels ajuntaments... No sé a què pensa que dediquem els diners.»

-Quan creu que s'ha de tractar el model de finançament municipal?

-«Els alcaldes ja ens hem pronunciat i hem dit que ha de ser un procés que no ha d'anar al marge de l'altre. I fins que no s'arribi a un acord, s'han de prendre una sèrie de mesures d'urgència per la situació econòmica del moment (IVA, flexibilitat en la llei pressupostària).»

-La crisi s'està deixant notar molt en els comptes municipals. Què es pot fer per compensar les pèrdues d'ingressos, per exemple, en impostos de construcció?

-«La nostra estratègia local té tres eixos: posar més rigor en la gestió de la despesa corrent de l'Ajuntament, mantenir els compromisos de la inversió pública precisament ara que hi ha una crisi en el sector de la construcció i incrementar les despeses en polítiques de serveis socials i educació.»

-Han demanat que els ajuntaments puguin tenir un nivell d'endeutament més gran. No és arriscat?

-«No, perquè el que demanem és poder tenir uns nivells més alts d'endeutament per poder abordar la inversió pública per tal que en el futur hi pugui haver un retorn. S'ha de pensar que hi ha una llei d'estabilitat pressupostària que prima els que tenen més deutes (els que amortitzen menys crèdits, poden demanar menys) i el que volem és que no existeixi aquest topall. Els ajuntaments tenen la capacitat necessària per abordar les seves quotes d'endeutament de manera responsable i no necessitem que el papà administració central ens expliqui què hem de fer, entre altres coses, perquè històricament han estat més responsables els ajuntaments que moltíssimes comunitats autònomes. Per tant, lliçons de l'administració central, poques.»

-Ara és un moment en què els partits es pronuncien respecte d'aquest tema. En aquest sentit, com veu l'estat de salut del tripartit català?

-«Crec que és estable, molt més que en l'anterior legislatura, amb les dificultats pròpies d'un pacte entre partits que pensem de manera diferent. Però hi ha un mínim comú denominador tan sòlid que permet una estabilitat de govern superior a l'anterior. Amb tot, crec que tots hauríem de deixar de parlar tant de nosaltres, dels partits, i parlar més de la crisi, de la gent i dels problemes que tenen. Ho dic perquè s'està enfocant malament el debat sobre la crisi i no s'està parlant dels valors

que hi ha darrere d'una societat, els que han generat una crisi com aquesta. I això és el que ha de fer un partit d'esquerrres: no ha de liderar només un discurs de política econòmica, sinó també un discurs sobre els valors i els principis que han d'inspirar una societat per tal que no torni a passar mai més que el valor del diners, del consumisme, de l'especulació i el diner fàcil ens porti a aquesta situació.»

-Però els ajuntaments també hi han participat durant molts anys?

-«Segur, però han imperat uns valors que no són positius per a la salut d'aquesta societat i els partits d'esquerrres tenen l'obligació de liderar un model de societat.»

-Després del desgavell de rodalies de Renfe, no s'ha tornat a parlar ni del traspàs de les competències ni d'inversions en línies com ara la de Vilanova, que és la que té més usuaris de l'Estat.

-«Pel que sé, s'està negociant. El traspàs de les rodalies s'ha de produir, però en condicions i amb garanties per no trobar-nos l'endemà que tenim un sistema antic i que ha fet fallida. El servei s'ha de transferir, però no només perquè ho diu l'Estatut (que és una llei que s'ha de complir, com totes) sinó per una qüestió d'eficàcia.»

-En l'àmbit de la mobilitat, també hi ha un tema pendent al territori que és el peatge de Vallcarca.

-«És una vergonya, no es pot dir res més. És un greuge intolerable que la gent pagui més de 10 euros per anar i tornar de Barcelona. Hem de ser més bel·ligerants amb aquesta injustícia perquè a més ens genera problemes individuals i falta de competitivitat, perquè moltes oportunitats que tindríem d'instal·lació d'activitat econòmica al nostre

territori es perden per aquest greuge. Tinc l'esperança que es corregeixi i no deixarem d'insistir en aquesta direcció.»

-La vegueria del Penedès és un projecte de posicionament territorial en què els partits mantenen posicionaments divergents. Hi ha cap possibilitat que això tiri endavant, ara que s'ha aprovat l'àmbit territorial?

-«Qui ho ha de decidir és el Parlament de Catalunya, que ja és hora que sigui el Parlament el que comenci a opinar sobre això, perquè durant anys només hem debatut els ajuntaments. En l'àmbit institucional, el meu Ajuntament és partidari de la creació d'una vuitena vegueria i com a alcalde em posicionaré en aquesta direcció, de la mateixa manera que és coneguda la meua oposició a la seva creació. Probablement quedaria millor defensant l'opció que sembla més còmoda, però els partits polítics hem de tenir posicions clares sobre les coses.»

-Els més crítics amb vostès diuen que mai estarien d'acord amb la vegueria del Penedès perquè la Diputació de Barcelona és un poder fàctic molt gran i perdrien quota.

-«La Diputació aplega més de 4,5 milions d'habitants i si es fes la vegueria del Penedès no sé si arribarien a 300.000, per tant, tampoc és que perilli el pes demogràfic. En tot cas, estaria bé que qui pensa de manera diferent no desqualifiqui l'altre acusant-lo de tenir interessos ocults, sinó fer-ho senzillament perquè pensa de manera diferent.»